

Konstruktionsmetodik för sekvenskretsar

Föreläsning 7

Digitalteknik, TSEA22

Mattias Krysanter

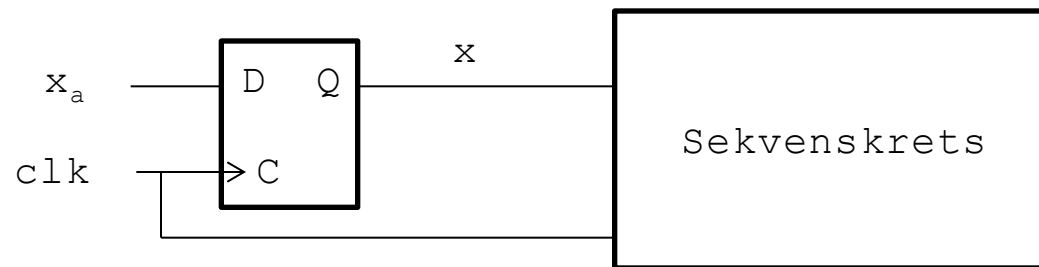
Institutionen för systemteknik

Dagens föreläsning

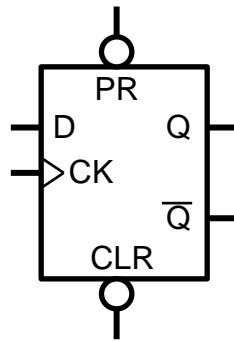
- Initiering av starttillstånd
- Programmerbar logik
- Syntesflödet
- Hårdvarubeskrivande språk VHDL
- Från problemformulering till tillståndsdigram

Synkronisera asynkrona insignaler

- Asynkron insignaler x_a kommer från
 - Brytare
 - Sensorer
- Använd synkroniseringsvippa:

D-vippa med asynkrona ingångar

PR	CLR	CK	D	Q ⁺
1	0	X	X	0
0	1	X	X	1
1	1	0	X	Q
1	1	1	X	Q
1	1	↑	0	0
1	1	↑	1	1

Asynkrona ingångar:

Clear (CLR), Preset (PR) aktivt låg

$$\text{CLR} = 0 \Rightarrow Q = 0$$

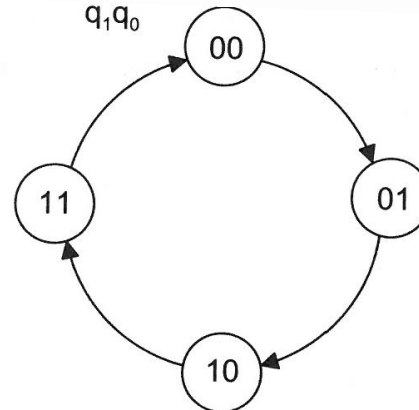
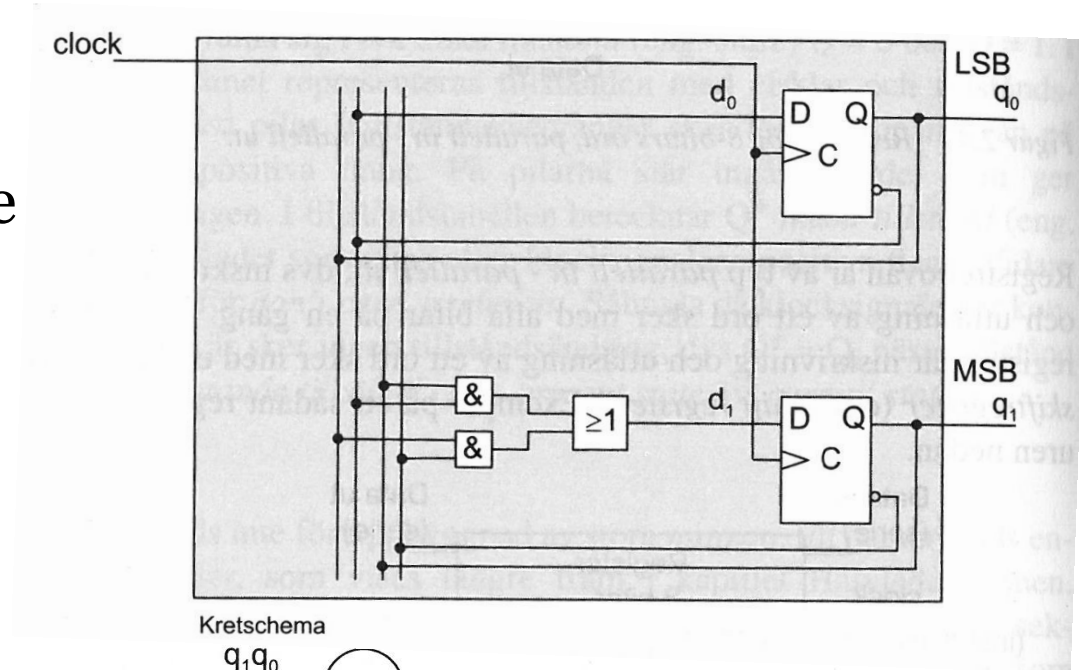
$$\text{PR} = 0 \Rightarrow Q = 1$$

Vipporna på labben har CLR men ej PR.

Nollställning ett exempel

Autonom 2-bitsräknare ska förses med nollställning

- Asynkront
- Synkront

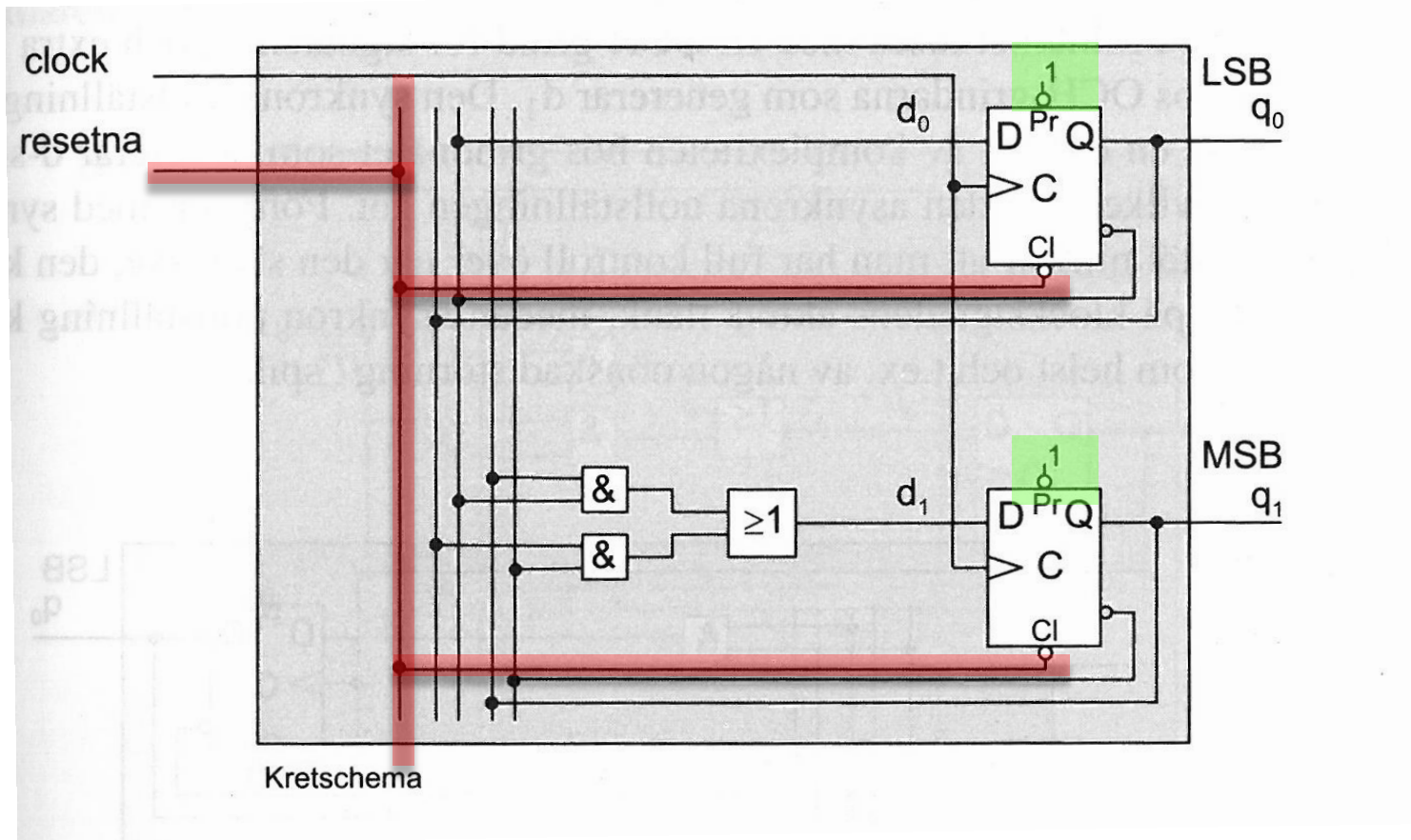

Nuvarande tillstånd	Nästa tillstånd
00	01
01	10
10	11
11	00

Tillståndstabell

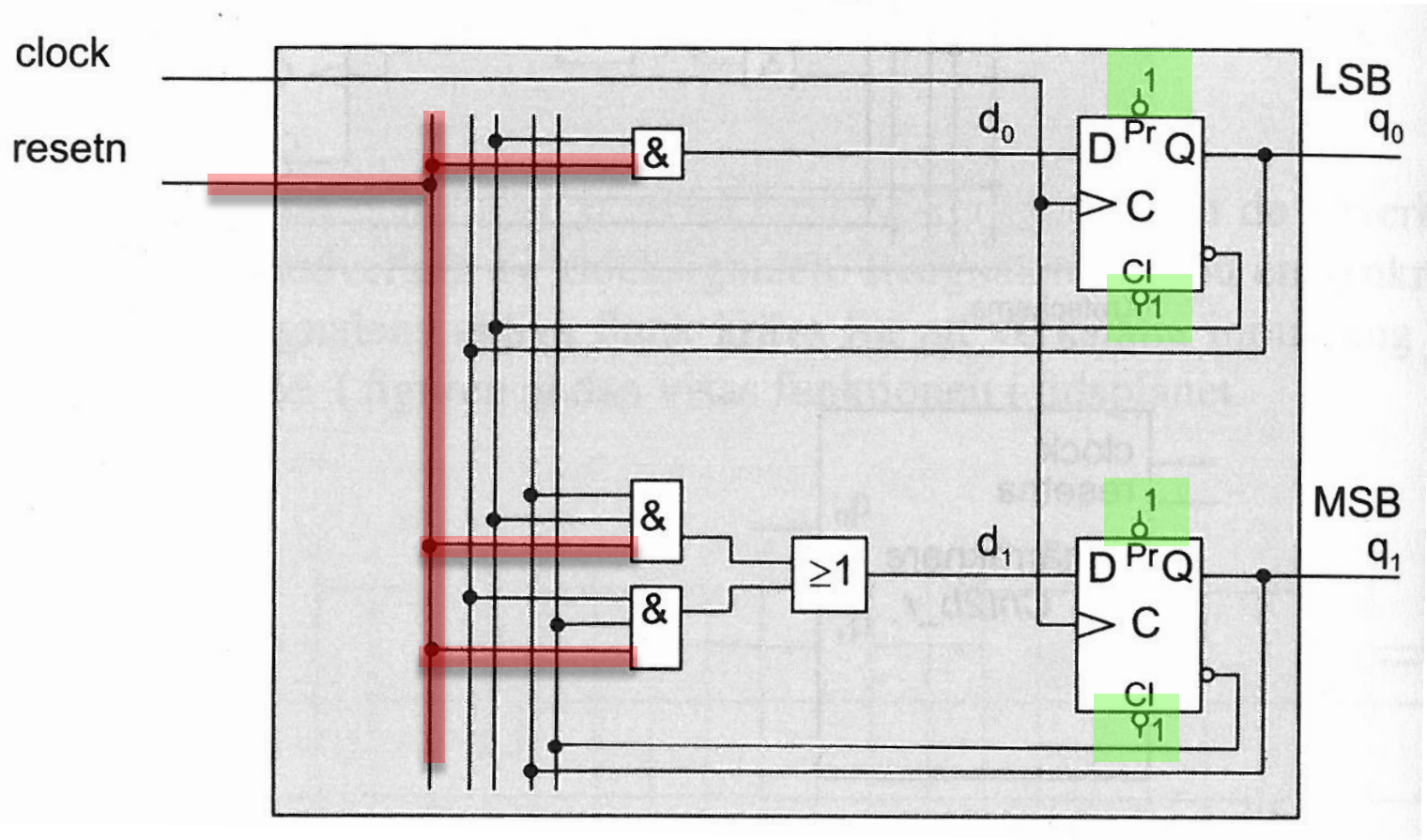
Asynkron nollställning

- Nollställning sker med $\text{resetna} = 0$, utan medverkan av klockan.

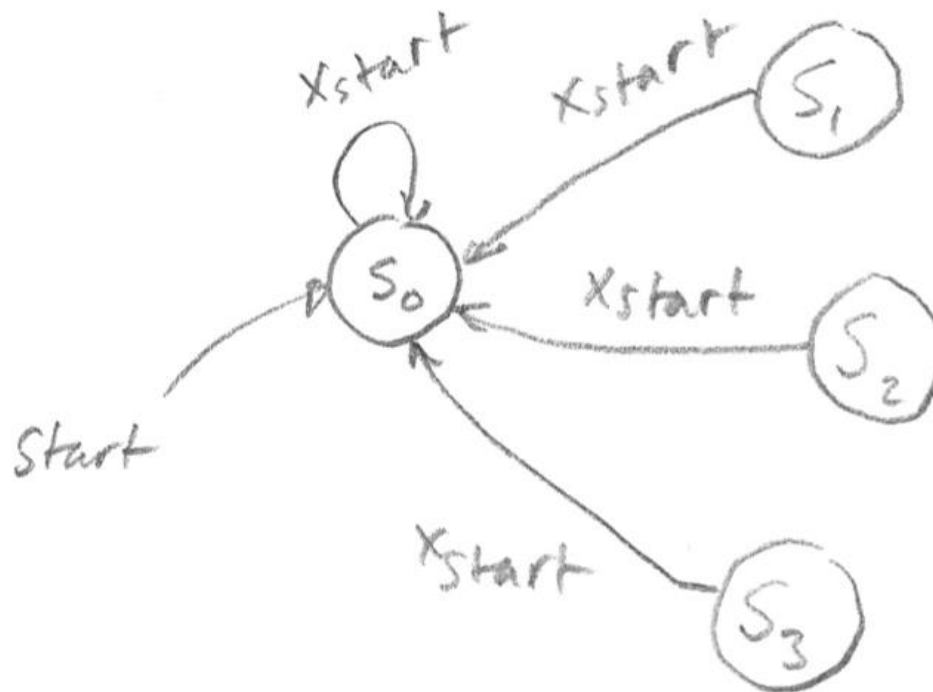
Synkron nollställning

- Synkron nollställning aktiverad med $\text{resetn} = 0$

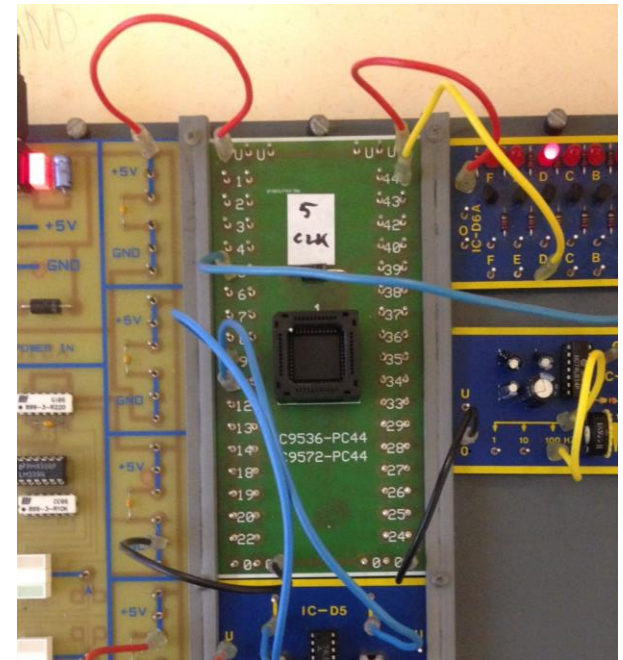
Synkron nollställning

- En insignalkombination sätter nästa tillstånd till starttillståndet oberoende av nuvarande tillstånd.
 - Hanteras därmed som vilken insignal som helst

Programmerbara kretsar

- Istället för att koppla ihop grindar eller konstruera egna integrerade kretsar så finns det kretsar vars funktion kan programmeras
- Programmable logic device (PLD)
- Olika tekniker har använts
 - PROM kan användas för godtycklig funktion
 - Idag används primärt CPLD eller FPGA

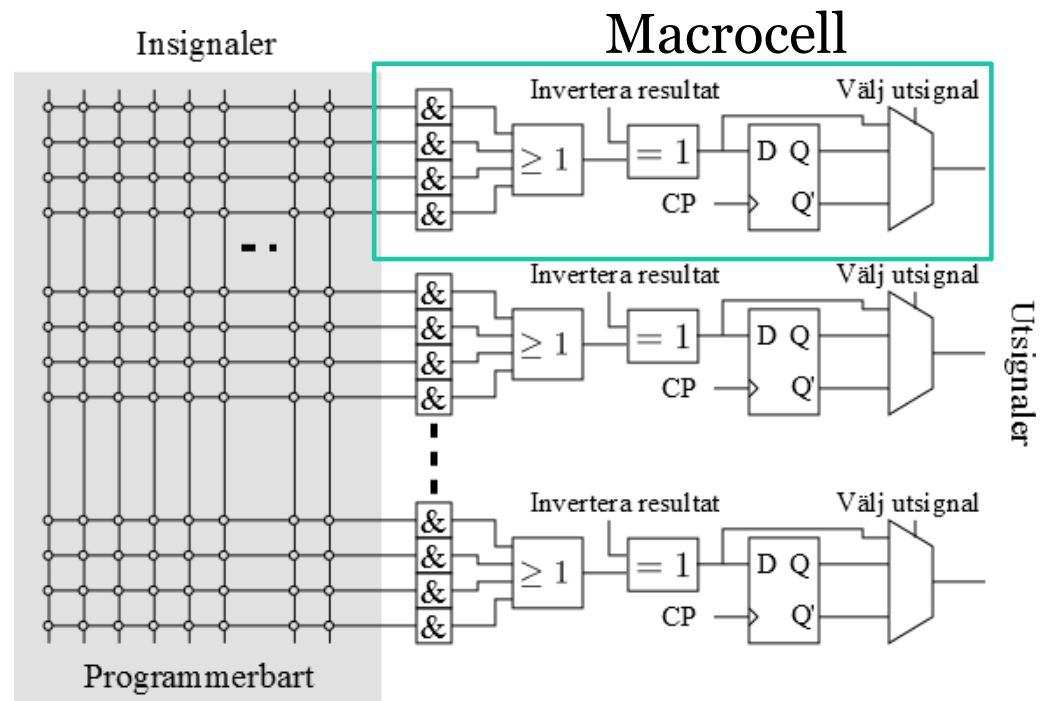

Programmerbara kretsar

- CPLD = complex PLD
 - I princip flera PLD:er på ett chip
 - Ex: 108 vippor + 540 produkttermer
- FPGA = field programmable gate array
 - 5 000 000 vippor
 - 2 000 000 Look-up-tables (LUT), 4-6 ingångar
 - 500 Mb RAM
 - Digital Signal Processing (DSP)
 - Processor

CPLD - konstruktion

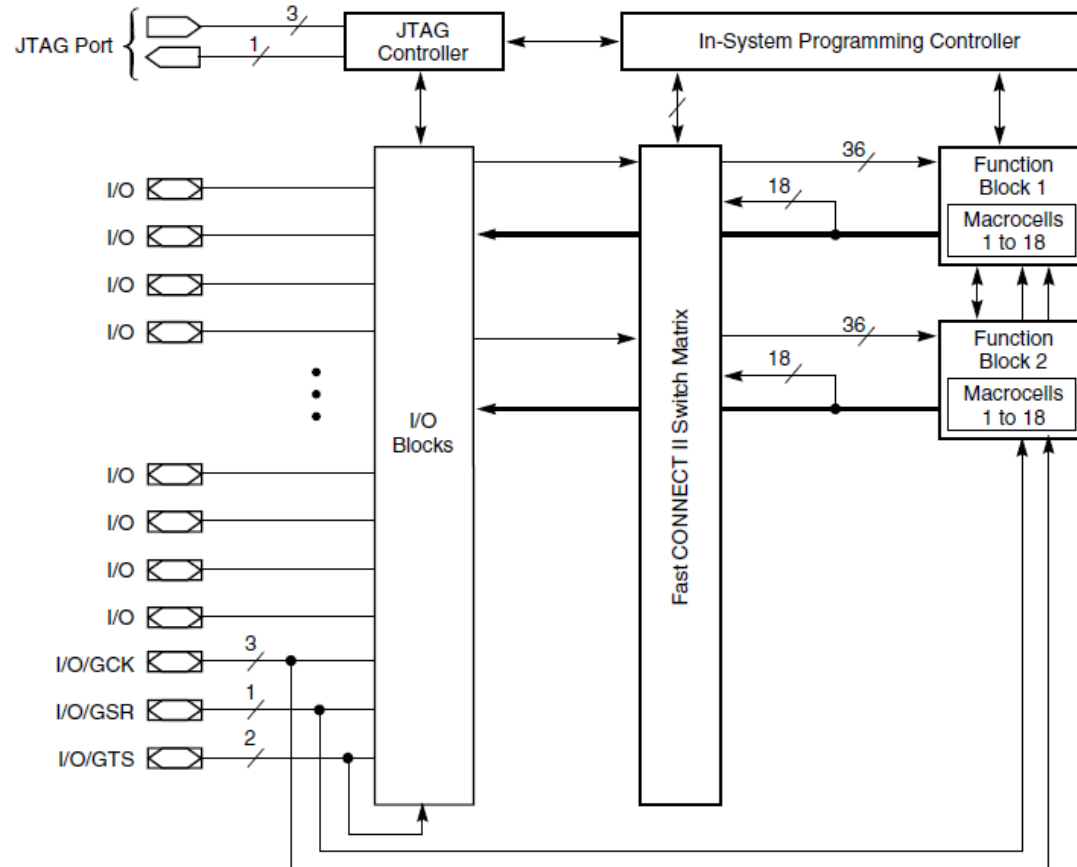
- Grundblocket i en CPLD består oftast av ett AND-OR-nät
- AND-grindarnas ingångar är programmerbara
- Kallas Programmable Logic Array (PLA)

CPLDn på labben (Xilinx XC9536)

Två 36V18-block

- 18 utsignaler från 36 insignaler
- Switchmatris för att koppla ihop in- och utgångar samt in- och utsignaler till/från blocken
- Bild från datablad

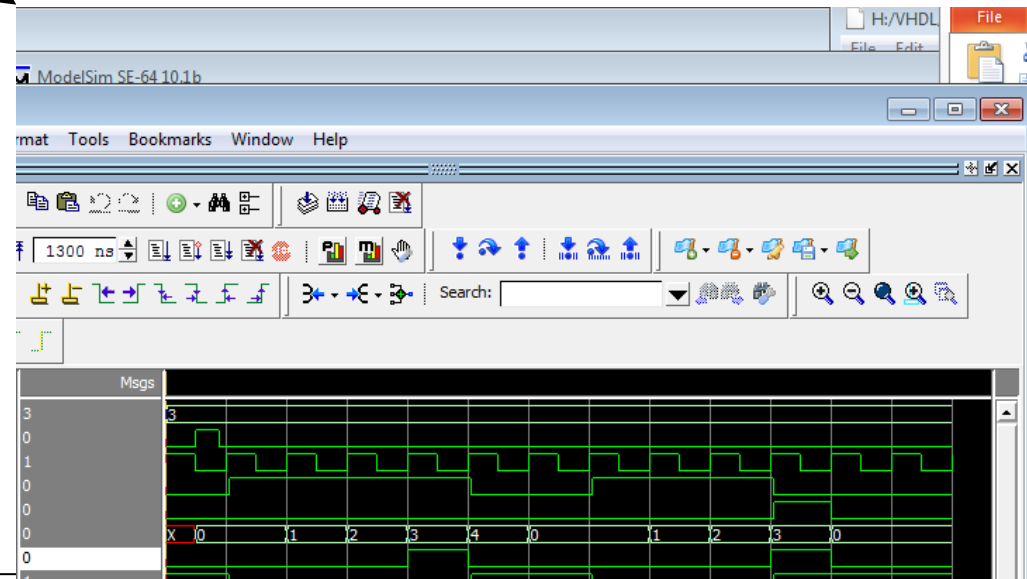
VHDL

- VHDL = VHSIC Hardware Description Language
 - VHSIC = Very High Speed Integrated Circuit
- Ett programspråk för att:

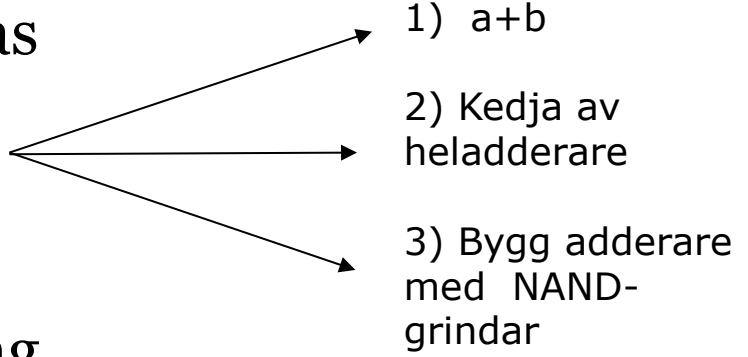
Syntetisera
(Xilinx)

Hårdvara

Simulera

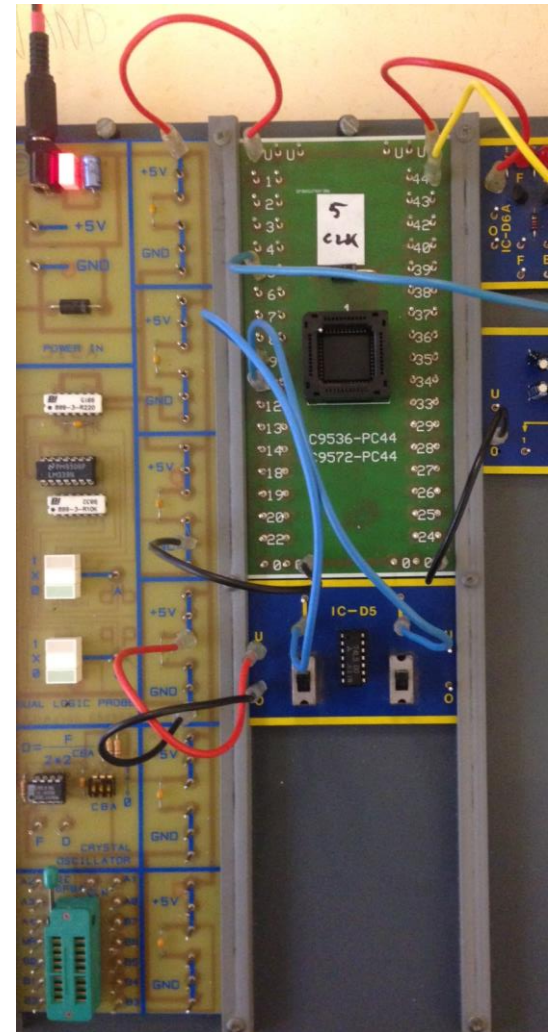

Varför VHDL?

- Hantera komplexitet
 - VHDL-koden kan simuleras
 - Beskrivning på flera olika abstraktionsnivåer
 - Ökad produktivitet
 - Snabbare än schemaritning
 - Återanvändbar kod
-
- 1) $a+b$
 - 2) Kedja av heladderare
 - 3) Bygg adderare med NAND-grindar

Konstruktion med CPLD

- Rita kretsschema
- Översätt till VHDL (vhd-fil)
- Syntes (skapa en jed-fil)
 - passar in (optimerar) kretsen på den aktuella CPLD:n
 - bestämmer vilka in och utgångar som kommer att användas
- Programmering (använd jed-filen)
 - speciell mjuk- och hårdvara används för att programmera CPLD:n

VHDL-exempel - enpulsaren

```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

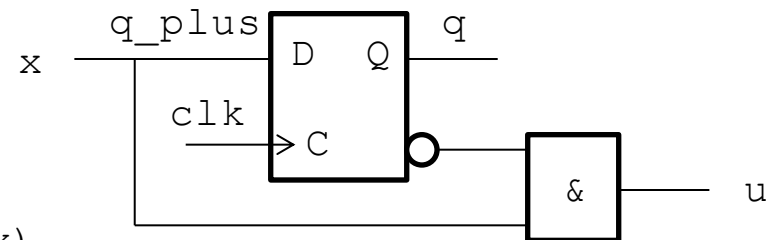
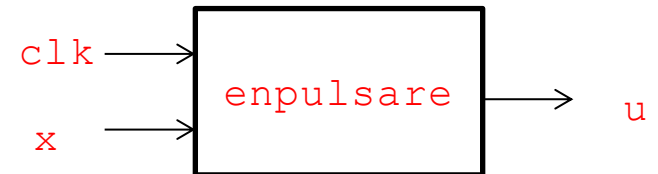
entity enpulsare is
  port (clk, x : in  std_logic;
        u : out std_logic);
end enpulsare;

```

```

architecture ekvationer of enpulsare is
  signal q, q_plus : std_logic;
begin
  process (clk)
  begin
    if rising_edge (clk) then
      q <= q_plus;
    end if;
  end process;
  q_plus <= x;           -- q+ = f(q,x)
  u <= (not q) and x;   -- u = g(q,x)
end ekvationer;

```


VHDL-exempel - enpulsaren

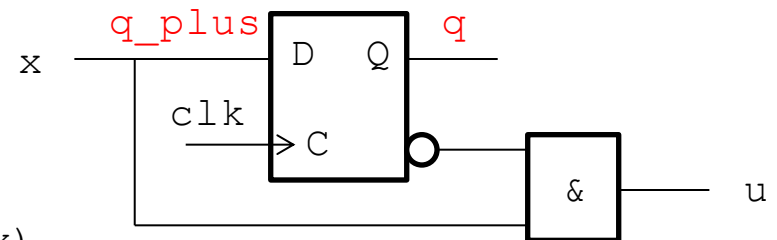
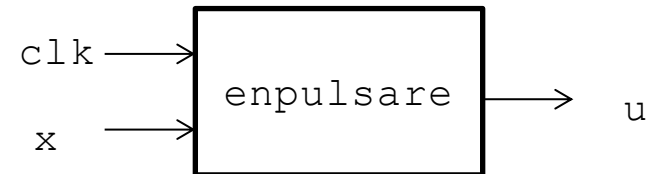
```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity enpulsare is
  port (clk, x : in  std_logic;
        u : out std_logic);
end enpulsare;

architecture ekvationer of enpulsare is
  signal q, q_plus : std_logic;
begin
  process (clk)
  begin
    if rising_edge (clk) then
      q <= q_plus;
    end if;
  end process;
  q_plus <= x;           -- q+ = f(q,x)
  u <= (not q) and x;   -- u = g(q,x)
end ekvationer;

```


VHDL-exempel - enpulsaren

```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity enpulsare is
  port(clk, x : in std_logic;
        u : out std_logic);
end enpulsare;

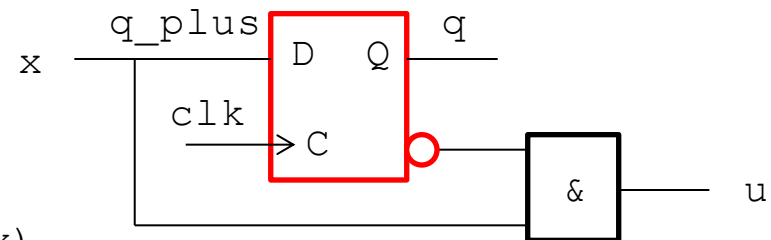
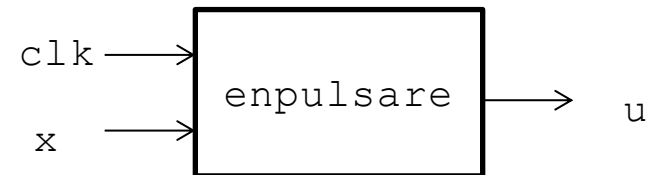
```

```

architecture ekvationer of enpulsare is
  signal q, q_plus : std_logic;
  begin
    process(clk)
    begin
      if rising_edge(clk) then
        q <= q_plus;
      end if;
    end process;
    q_plus <= x;
    u <= (not q) and x;
  end ekvationer;

```

-- $q^+ = f(q, x)$
 -- $u = g(q, x)$

VHDL-exempel - enpulsaren

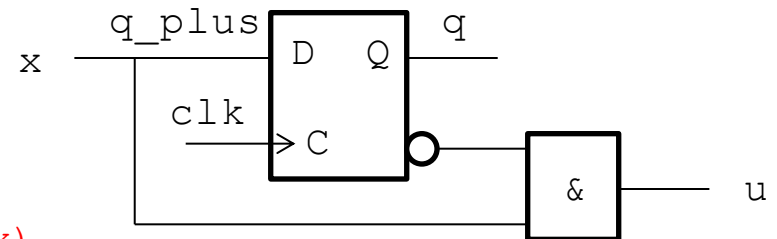
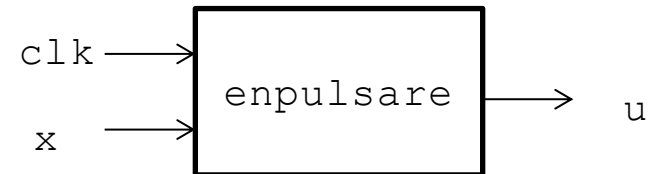
```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity enpulsare is
  port (clk, x : in std_logic;
        u : out std_logic);
end enpulsare;

architecture ekvationer of enpulsare is
  signal q, q_plus : std_logic;
begin
  process (clk)
  begin
    if rising_edge (clk) then
      q <= q_plus;
    end if;
  end process;
  q_plus <= x;
  u <= (not q) and x;
end ekvationer;

```


-- $q^+ = f(q, x)$
 -- $u = g(q, x)$

VHDL-exempel - enpulsaren

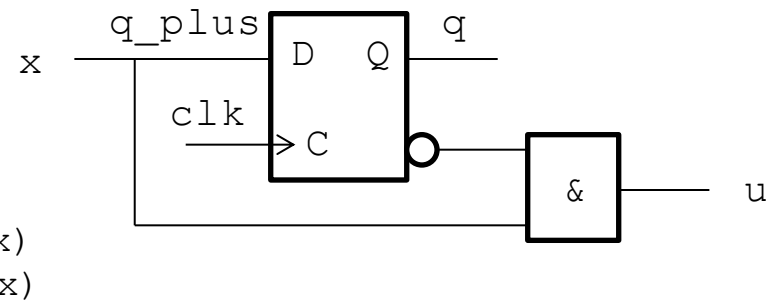
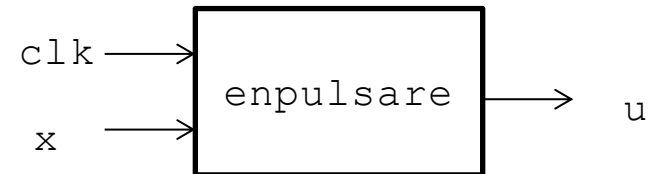
```

library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity enpulsare is
  port(clk, x : in std_logic;
        u : out std_logic);
end enpulsare;

architecture ekvationer of enpulsare is
  signal q, q_plus : std_logic;
  begin
    process(clk)
    begin
      if rising_edge(clk) then
        q <= q_plus;
      end if;
    end process;
    q_plus <= x;
    u <= (not q) and x;
  end ekvationer;

```

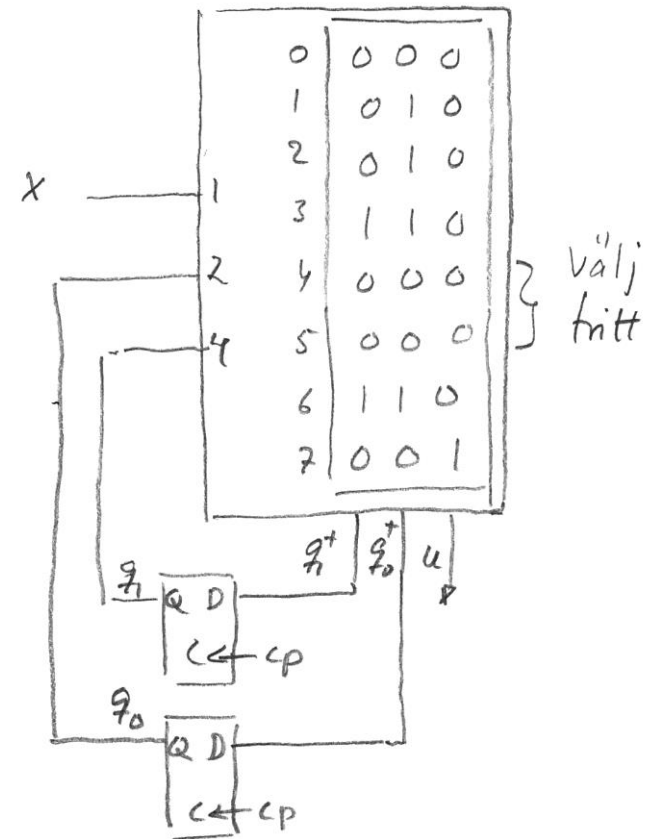

-- $q^+ = f(q, x)$
 -- $u = g(q, x)$

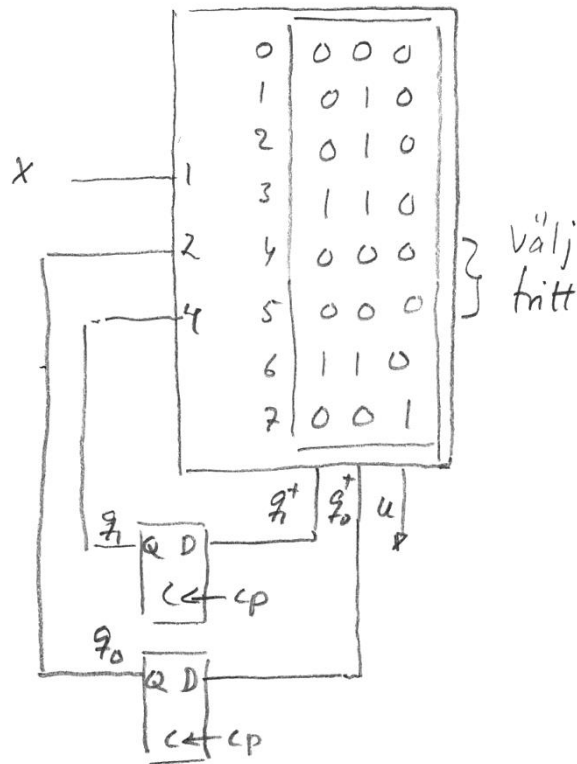
Detektion av var tredje etta i VHDL

	4	2	1			
	q_1	q_0	x	q_1^+	q_0^+	u
0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	1	0	1	0
2	0	1	0	0	1	0
3	0	1	1	1	1	0
4	1	0	0	-	-	-
5	1	0	1	-	-	-
6	1	1	0	1	1	0
7	1	1	1	0	0	1

address utsignal

Gränssnitt mot omgivningen


```

entity skrets is
  port( clk, x: in std_logic;
        u: out std_logic);
end entity skrets;

```

Ej kod

Interna signaler

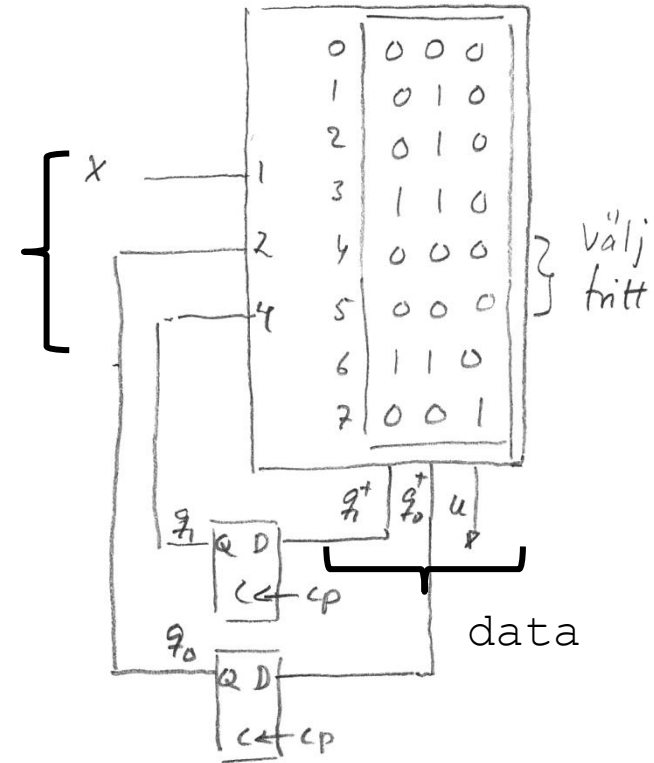
```
adress = (q1, q0, x)
data   = (q1_plus, q0_plus, u)
```

```
architecture behavior of skrets is
    signal q0, q0_plus: std_logic;
    signal q1, q1_plus: std_logic;
    signal adress : std_logic_vector (2 downto 0);
    signal data   : std_logic_vector (2 downto 0);
```

```
begin
    -- beskrivning av kretsens beteende
    -- se kommande 2 oh:ar
```

```
end behavior;
```

adress

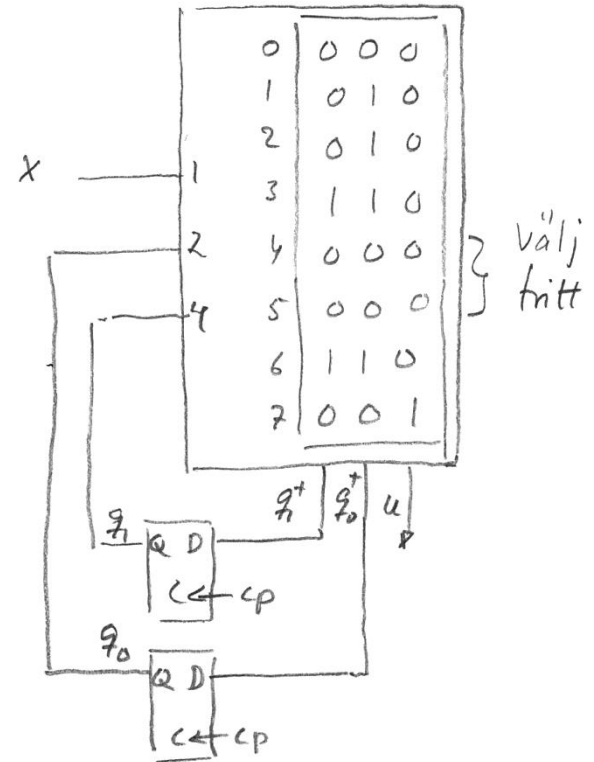
data

Vippor

```

-- vippor
process (clk)
begin
  if rising_edge (clk) then
    q0 <= q0_plus;
    q1 <= q1_plus;
  end if;
end process;

```


Minnnet

-- ROM

```
address <= q1 & q0 & x; -- concatenering
```

```
with address select
```

```
  data <= "000" when "000",
         "010" when "001",
         "010" when "010",
         "110" when "011",
         "000" when "100",
         "000" when "101",
         "110" when "110",
         "001" when "111",
         "----" when others;
```

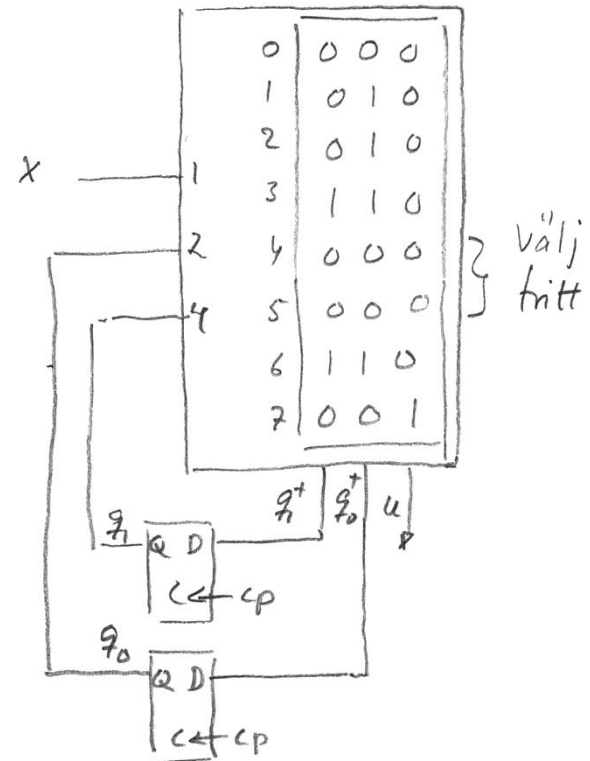
-- nästa tillstånd

```
q1_plus <= data(2); -- indexera vektor
```

```
q0_plus <= data(1);
```

-- utsignal

```
u <= data(0);
```


VHDL – bra rutiner

För att undvika problem så rekommenderas i dagsläget:

- Generera bara D-vippor i processer

```
process (clk)
...
q1 <= q1plus;
...
end process;
```

- Skapa all logik utanför processer

```
q1plus <= xin and (q2 or q1);
yout <= q1 or q2;
```

VHDL – bra rutiner

- `x <= a and b;`
 - Betyder att en AND-grind **kopplas in** mellan `a`, `b` och `x`
 - Endast en tilldelning på `x` tillåten.
- `x <= a and b;`
`a <= '1';`

Ordningen på satserna oviktig utanför process-satsen

“Programmera” aldrig i VHDL!

Tänk hårdvara => översätt till VHDL

Programmera kretsen

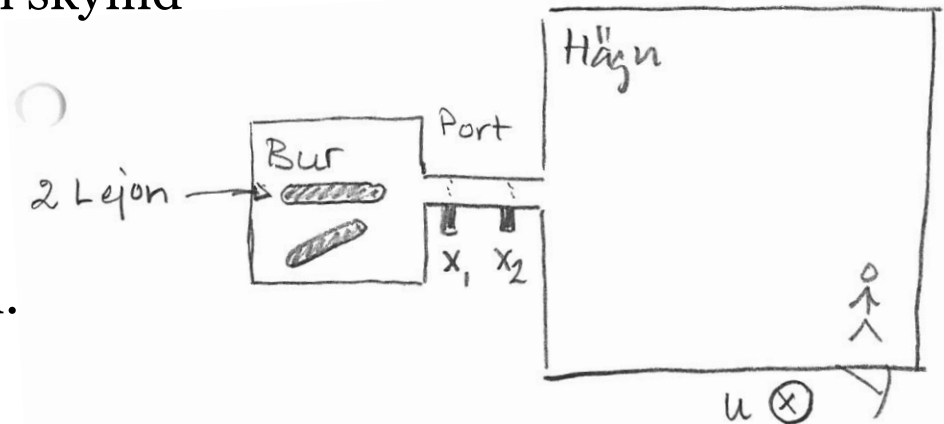
- På labben kommer ni att använda en specifik dator för att programmera kretsarna.
- **Ta hjälp av en labassistent första gången och se till att kretsen är rättvänd i sockeln varje gång!**
 - Annars förstörs kretsen och ni bränner er när ni ska plocka ut den

Dagens föreläsning

- Initiering av starttillstånd
- Programmerbar logik
- Syntesflödet
- Hårdvarubeskrivande språk VHDL
- **Från problemformulering till tillståndsdigram**

Lejonburen

- Lampa skall lysa när hägnet är tomt.
- Fotoceller: $x_i = \begin{cases} 1 & \text{1 fotocellen skymd} \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$
- Lampa: $u = \begin{cases} 0 & \text{släkt} \\ 1 & \text{tänd} \end{cases}$
- Vid start är båda lejonerna i buren.
- Lejonerna:
 - a) Max ett lejon i porten
 - b) Kan ej vända/backa i porten.
 - c) Är längre än avståndet mellan x_1 och x_2 .
 - d) Rör sig långsamt i förhållande till klockfrekvensen.

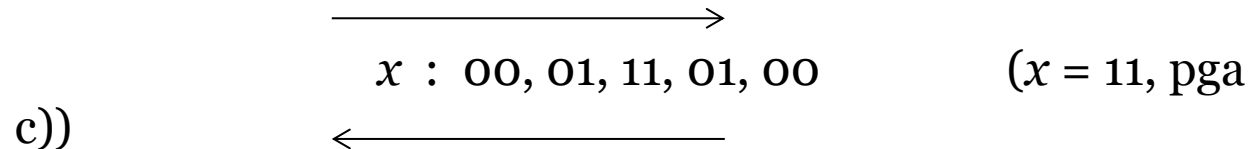

Senarier

- Porten tom: $x = (x_1, x_2) = 00$
- Lejon i port:
 - a) \Rightarrow ett lejon
 - b) \Rightarrow rör sig genom porten

Fall

– Lejon ut ur bur:

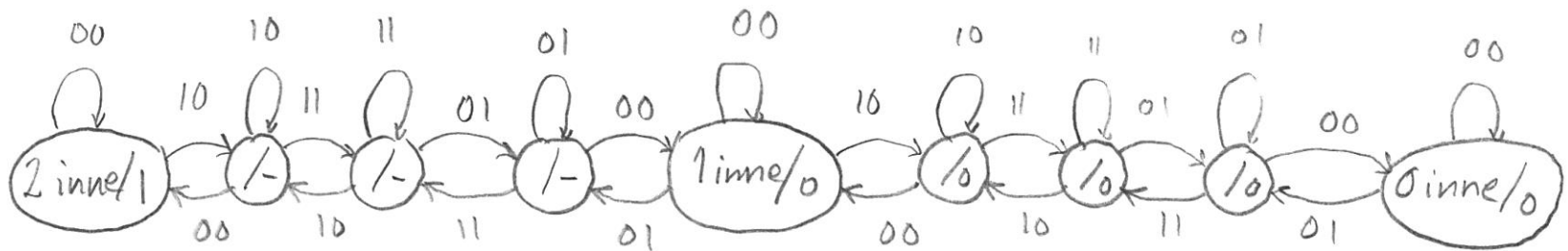

– Lejon in i bur:

- d) \Rightarrow Varje insignalkombination upprepas
- \Rightarrow Vi kan vänta en klockpuls med att tända lampan, dvs Moore-krets är okej.

Enkel lösning

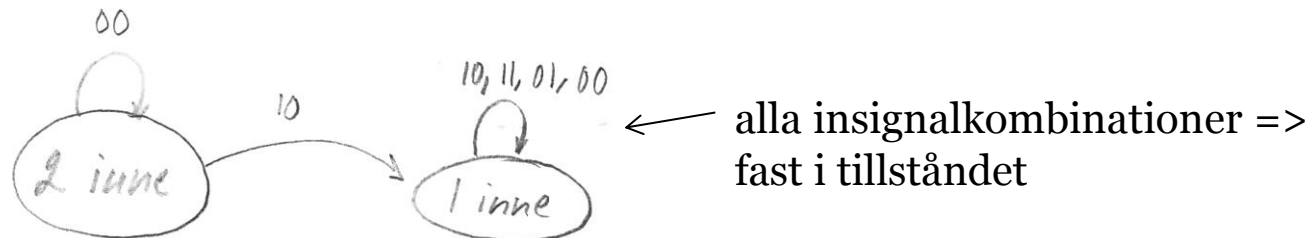
- Låt tillståndet “*i* inne” beteckna att *i* lejon är i buren.

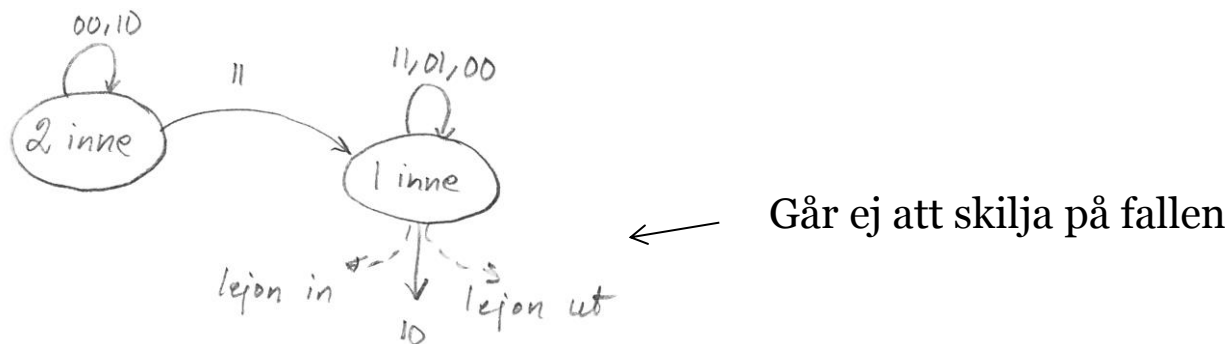
- Onödigt många tillstånd: 9 st
- Det finns algoritmer som minimerar antalet tillstånd.
- Hanterar även att lejon backar i porten
=> Onödigt komplicerat tillståndsdiagram

Lösning med få tillstånd

- Vi behöver ett tillstånd då lampan ska lysa ($u = 1$). I tillståndet “2 inne” lyser lampan i övriga tillstånd är den släkt.
- Detektera utpassage med 10

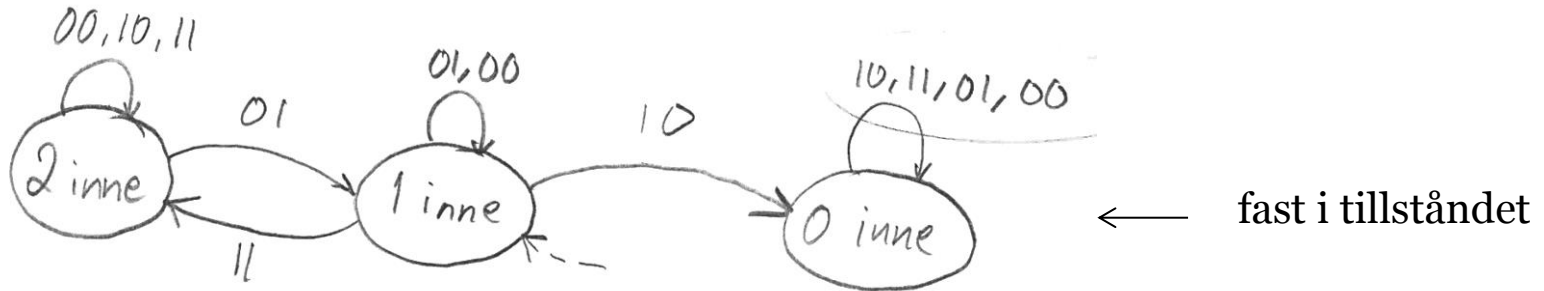

- Detektera utpassage med 11

Lejonbur fortsättning ...

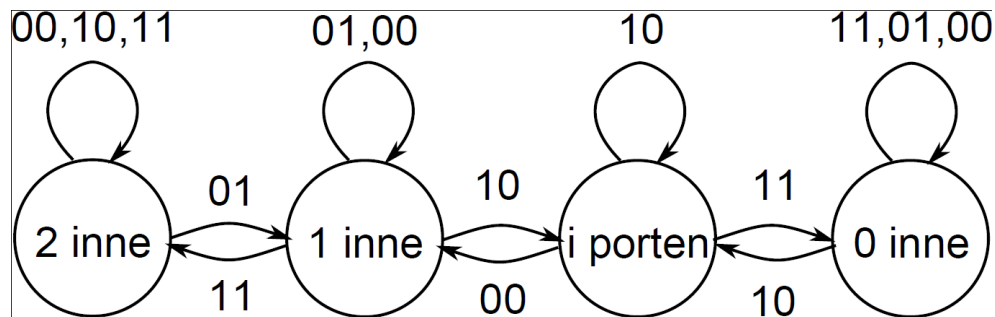
- Detektera utpassage med 01

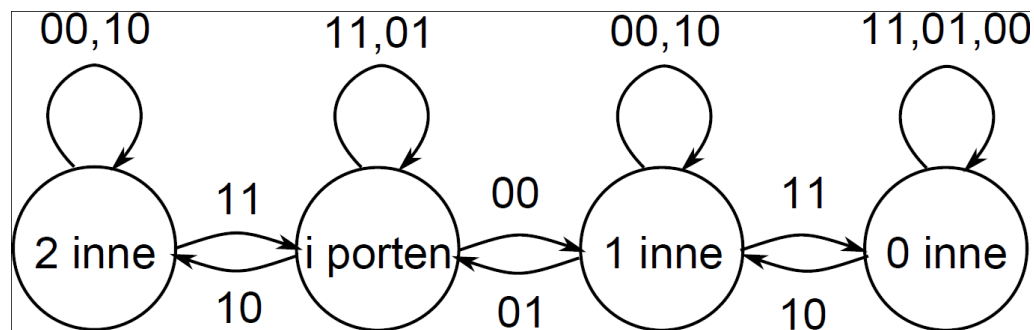
- 10, 11 kvar
 - 11 påträffas först vid inpassage
 - 10 påträffas först vid utpassage
- Vilka insignaler för streckad tillståndsövergång är tänkbar?
 - 01: funkar ej ty vi hamnar i “2 inne”
 - 11: funkar ej ty vi hamnar i “2 inne”
 - 10: funkar ej ty vi hamnar i “0 inne”
 - 00: OK, men nytt tillstånd måste införas: “i porten”

Tillståndsdigram för lejonburen

- Tillståndsdigram framtaget på föreläsningen:

- Alternativt tillståndsdigram:

Digitalteknik

Mattias Krylander

www.liu.se